

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3224/2023
14.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, Управе за извршење кривичних санкција, чији је заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради исплате јубиларне награде, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3475/22 од 24.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3475/22 од 24.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 18 П1 2144/21 од 10.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име неисплаћене јубиларне награде исплати износ од 54.344,00 динара, са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 103.974,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев пуномоћника тужиље да тужиља буде ослобођена плаћања судских такси у овој правној ствари.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3475/22 од 24.10.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име неисплаћене јубиларне награде исплати износ од 54.344,00 динара, са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 103.974,00 динара и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове

парничног поступка у износу од 48.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу у привременим институцијама Косова и Метохије, у Казнено-поправном дому у Липљану. Решењем директора Управе за извршење заводских санкција од 29.04.2008. године преузета је у Управу за извршење заводских санкција почев од 15.05.2008. године. Према Закључку Владе РС број 112-1619/2008-2 од 17.04.2008. године, произлази да се положај лица која су била запослена у привременим институцијама на Косову и Метохији уподобљава положају државних службеника и намештеника који су радили у органима који су укинута, а чији је делокруг преузео други орган. По доношењу наведеног решења, тужила није била распоређена нити је њен положај уподобљен положају државних службеника и намештеника, јер нису постојала радна места на која би могла бити распоређена. Тужила се није обраћала туженој захтевом за исплату јубиларне награде. Висина досуђеног износа јубиларне награде утврђена је према просечној заради по запосленом у Републици Србији за децембар 2017. године. Како је тужила дана 15.05.2018. године, напунила десет година радног стажа код тужене и тиме остварила право на јубиларну награду, то је првостепени суд усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је прихватајући чињенично стање као правилно и потпуно утврђено, нашао да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Другостепени суд је нашао да, у ситуацији када је тужила пропустила да користи делотворно правно средство (писмени захтев надлежном функционеру за исплату јубиларне награде, односно управни спор због „ћутања администрације“), то нема основа за усвајање тужбеног захтева. Поред тога, тужила, иако је била преузета од стране тужене, из привремених косовских институција, у наведеном периоду није била распоређена ни на једно радно место и није обављала фактички рад, па није остварила ни право на исплату јубиларне награде. Ово из разлога што тужила није ефективно радила, односно није обављала фактички рад код послодавца, а што је у супротности са природом јубиларне награде и правом на њену исплату, па како тужила није остварила десет година непрекидног рада код тужене, ни из ових разлога јој не припада ни право на исплату јубиларне награде. Са наведених разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле као неоснован.

По оцени Врховног суда, овакав закључак другостепеног суда заснива се на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 120. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 113/17), прописано је да се општим актом, односно уговором о раду може утврдити право на јубиларну награду.

Одредбом члана 44. став 1. тачка 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 25/15 ... 34/18), прописано је да запослени има право на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и

доприноса по запосленом у Републици Србији, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години, у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, с тим што се висина новчане награде увећава за 25% при сваком наредном остварењу тог права, тако да се за 10 година рада у радном односу исплаћује у висини месечне просечне зараде, без пореза и доприноса.

Полазећи од наведених законских норми, јубиларна награда се исплаћује запосленом у случају када оствари одређени број година рада код послодавца. То значи да право на јубиларну награду запослени остварује радом у радном односу. У конкретном случају, тужиља након преузимања у Управу за извршење заводских санкција почев од 15.05.2008. године није радила, јер је остала нераспоређена из разлога што није постојало радно место на коме би могла да обавља рад. У ситуацији када тужиља није радно ангажована, следи да није у могућности да оствари право на јубиларну награду, пошто Посебан колективни уговор за државне органе то право предвиђа за године рада проведене у радном односу у државном органу, а тужиља, од дана преузимања 15.05.2008. године, није радила.

Неосновани су наводи ревизије да тужиљи право на јубиларну награду припада као лицу које је у радном односу код послодавца. Ово из разлога што одредба члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 25/15...34/18), јасно и недвосмислено прописује право запосленог на јубиларну новчану награду за 10 година рада у радном односу. Дакле, није довољно да запослени буде у радном односу код послодавца, јер би се у том случају право на исплату јубиларне новчане награде везивало само за радни однос, што овде није случај, пошто је поред радног односа потребно, односно законом прописано, да запослени и ради, а то овде није случај, јер тужиља не ради. Преузимање на основу Закључка Владе не подразумева остваривање свих права из радног односа што је јасно из садржаја Закључка којим је одређен само фиксни износ накнаде плате, без обрачунавања минулог рада. Из наведених разлога неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Имајући у виду изложено, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, одбијен је њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 165. у вези члана 153. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Врховни суд није одлучивао о захтеву тужиље за ослобађање од плаћања судске таксе на ревизију, будући да одлуку о томе, сагласно одредби члана 10. став 2. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, број 28/94 ... 95/18), доноси првостепени суд.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић